

SV: Nytt om støy, samfunn, bomiljø og helse 2.2016

Vellenes Fellesorganisasjon

fr 11.11.2016 16:24

Til: Ulf Winther <ulf@stoyforeningen.no>; Ulf Winther <ulwinthe@online.no>;

Hei

Gratulerer med et fyldig Nyhetsbrev!

Med vennlig hilsen

Vellenes Fellesorganisasjon

+ 47 48090686 / +47 920 89 055

post.vfo@velforbundet.no www.velnett.no

Eivind Bødtker
Administrasjonsleder

Fra: Ulf Winther <ulf@stoyforeningen.no>

Sendt: 11. november 2016 07:49

Til: Ulf Winther

Emne: Nytt om støy, samfunn, bomiljø og helse 2.2016

Norsk forening mot støy

1963-2013, 50 ÅR FOR DIN HELSE

NYHETSBREV

om støy, samfunn, bomiljø og helse

www.stoyforeningen.no

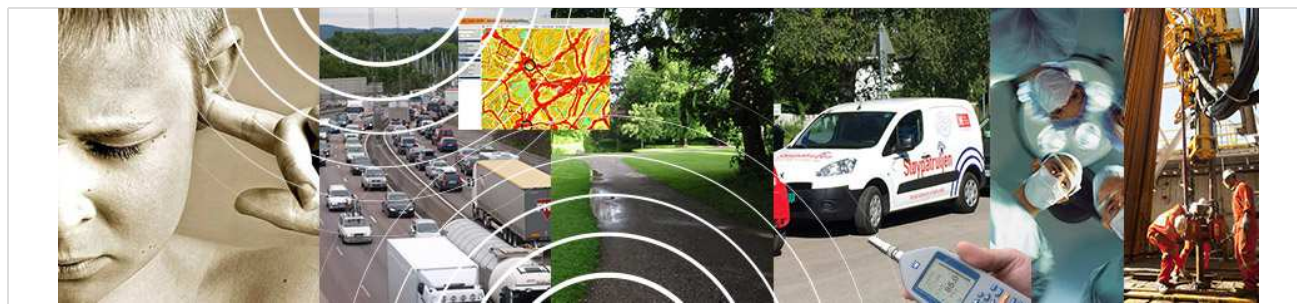
Distribueres til medlemmer og sentrale meningsbærere i samfunnet

Is this email not displaying correctly?
[View it in your browser.](#)

Nr 2, november 2016

[Medlemmer kan låne støymåler.](#)
[Veiledende støymåling med rapport](#)

På Twitter? Sjekk @UglaUrban!
Vi er også på Facebook.
[Samarbeid og støtte](#)

Veien til bedre bomiljøer, helse og livskvalitet, innebærer et målrettet arbeid for å redusere støy, bevare kvaliteter som stille områder, bedre offentlig prioritering av tiltak mot støy - direkte og indirekte, bedre og mer tydelig informasjon om støy som samfunnsutfordring og trussel mot helse og trivsel, og kunnskap om sammenheng mellom fortetting, areal- og boligpolitikk og økte støyplager. Følg med!

Melding til medlemmer: [Kontingentøkning fra 2017](#). Årsmøtet i Norsk forening mot støy har vedtatt en mindre kontingentøkning fra 2017. Det er da 10 år siden forrige justering av kontingenten. Justeringene vil ikke endre nåværende, moderate prisprofil.

Ny dansk forskning viser at forurensning og støyutsetter fosteret for risiko i svangerskapet, nå skal det forskes videre på hvordan de samme faktorene påvirker det lille livet i oppveksten. Foto: Wikimedia

Støy og eksos øker risikoen for svangerskapsforgiftning

Dansk forskning viser at støy- og luftforurensning fra biler kan øke risikoen for svangerskapsforgiftning.

Luftforurensninger har lenge vært kjent som en risikofaktor. At også støy kan bidra, har derimot vært mindre kjent. Dette sier en av forskerne bak den nye studien, førsteamanuensis Marie Pedersen fra Institut for Folkesundhedsvidenskab – Epidemiologi og Screening ved Københavns Universitet i Danmark.

10 desibel (dB) mer støy er beregnet å øke risikoen for svangerskapsforgiftning med 10 %.

[Les mer](#)

STØYPARAGRAF I GRUNNLOVEN? NY § 111, ANDRE LEDD

Grunnlovsforslag 42 (2015 2016): Det er fremmet forslag om ny § 111, andre ledd (om støy)

Rett til vern mot støy bør tas inn i grunnloven

Ny § 111, andre ledd:

"Enhver har rett til å bo og daglig ferdes i et miljø uten helseskadelig støy. Kongen skal fastsette tiltaksgrenser for utendørs og innendørs støy og se til at grensene ikke overskrides." (Bokmål.)

"Alle har rett til å bu og dagleg ferdast i eit miljø utan helseskadeleg støy. Kongen skal fastsetje tiltaksgrenser for utandørs og innandørs støy og sjå til at grensene ikkje blir overskridne." (Nynorsk)

Forslaget er fremmet av Per Olaf Lundteigen og Kjersti Toppe.

Styret i Norsk forening mot støy er kjent med forslaget og støtter det som en viktig forankring av individets rett til å bli vernet mot helseskadelig støy. [Les mer](#).

Støyskjermer bidrar til å redusere den skadelige støyen. Men tiden er moden for å gjøre mer med selve støytiden. (Foto: Knut Oppeide)

– Dobbelt så mange dør av støy som av trafikkulykker

27. april 2016 Av Ingeborg Olevik

– Dobbelt så mange dør av støy som av trafikkulykker

Det opplyser Statens vegvesen på sin nettside Vegnett.no den 27. april gjennom et intervju med en av landets ledende eksperter på støy. Vi har sett samme type informasjon fra en av Sveriges ledende forskere, professor Wolfgang Kropp ved Chalmers Tekniske Høgskola i Gøteborg, og medforfatter ved 10 ulike forskningsrapporter om støy ved InterNoise 2016. I Sverige har han gått sterkt ut og advart mot helserisiko og dødelighet som følge av støy. Gitt alle disse tunge faglige advarslene er det bemerkelsesverdig å se mangelen på oppfølging av trafikkstøy av ansvarlige myndigheter i Norge. [Les mer.](#)

To like biler, men den ene støyer dobbelt så mye som den andre pga. dekkene. Foto: Wikimedia Commons.

Grønn skatt: Foreslår progressiv støyavgift på bildekk og felger

I Stortingets finanskomites høring om statsbudsjettet (og i en høringsuttalelse til NOU 2015:15 Sett pris på miljøet (Grønn skattekomisjon) har Norsk forening mot støy foreslått at det innføres progressiv støyavgift på bildekk. Bildekkenes egenskaper er en hovedkomponent i veitrafikkstøy og dominerer på en

Studenter med hybel i Trondheim var blant dem som deltok i en undersøkelse om støy og bokvalitet og som sa klart nei til å akseptere mer støy mot å få lavere husleie.

Beboere sier nei til økt støy bytte mot lavere boligpris

For mange er ikke byggstandardens tekniske minstekrav til støy strenge nok. 15-20% av befolkningen plages av støy selv når boligen er bygget etter dagens forskrifter. Og byggekravene er under press om forenkling, hovedsakelig fra byggenæringen og fra dem i Kommunaldepartementet som synes å være blendet av det rådende moteordet "forenkling" som vel må være omskriving av begrepet kvalitetssenkning. En rapport utarbeidet av Multiconsult, TØI og Sintef for Direktoratet for byggkvalitet viser at beboere sier nei til økt i boliger, også om de til gjengjeld kunne ha fått reduserte bokostnader. [Les mer.](#)

Doblet antall støymålinger

Norsk forening mot støy har et lavterskeltilbud om støymålinger. Stadig flere som står overfor en støyproblematikk, benytter seg av Støyforeningens tilbud om veiledende støymålinger med påfølgende rapport. I 2015 fikk vi økt vår mobilitet og transportkapasitet ved at bilkonsernet Beretl O. Steen stilte til disposisjon en el-varebil - Peugeot

avgjørende måte støybildet når veitrafikken går raskere enn 40 km/t. Derfor bør avgiftstiltak i større grad styre publikums valg av bildekk, siden dette har en så avgjørende innflytelse på Norges største furensingsproblem - veitrafkkstøy, som helsemessig berører flest mennesker. [Les mer](#)

Øker risiko for infertilitet

Kvinner som bor nær tett trafikkerte motorveier med luftforurensing fra trafikken har noe høyere risiko for fertilitetsproblemer enn kvinner som bor lenger unna, i områder med renere luft, fremgår det av en amerikansk forskningsrapport. Forskerne fulgte mer enn 36 000 kvinner over en tiårs-periode fra 1993 til 2003, og overvåket og analyserte om luftforurensing og trafikkeksos som de puste inn kunne forbindes med deres evne til å bli gravide. [Les mer.](#)

Vil du at barnet ditt skal vokse opp i rød støysone?

Fortetting er løsenordet i dagens arealplanlegging. Men det er en paradoksal side ved å fortette for å forbedre miljøet. For samtidig fører det til at flere utsettes for miljøskader ved at befolkning hopes opp i

Partner - som vi benytter som støypatroljebil. Bilen har gitt oss økt kapasitet og rekkevidde, og har vært en god hjelp da vi i 2015 mer enn doblet vår aktivitet med veiledende støymålinger for støyplagete. Veksten har fortsatt ut gjennom 2016. Les mer om [veiledende støymålinger](#). Les også om muligheten til å [låne støymåler](#).

-----

900 forskningsrapporter om støy, utarbeidet av 2500 - 3000 av verdens beste støyforskere, ble presentert under verdenskonferansen InterNoise 2016 i Hamburg i august. Svært mange understreket helseisikoen ved støy.

InterNoise 2016: 900 nye forskningsrapporter om støy

Verdenskonferansen InterNoise 2016 hadde temaet «Towards a Quieter Future» som en overbygning til årets viktigste møte om støy. 2-3000 forskere, fagfolk, samfunnsplanleggere og ledere møttes i Hamburg i august for å legge frem og diskutere mulighetene for en stillere fremtid. Programmet hadde 30 hovedtema, utparsellert på 120 undertema, og belyst i ca 920 foredrag i 15 parallelle sesjoner i løpet av fire hektiske dager. Bare temaet Helse og støy ble presentert ved 58 nye forskningsarbeider, og pulveriserte enhver tvil om at støy må tas på alvor av politikere, samfunnsplanleggere og -utbyggere, og rådgiverne. [Les mer.](#)

-----

områder som har dårlige miljøkvaliteter. Selv om det stilles byggekrav (minst et soverom mot stille side) er uteområdet tungt støyeksponert, over anbefalte grenser - i forhold til WHO såvel som våre egne nasjonale støykrav og målsettinger. I Oslo bor i dag 72 000 barn i gul eller rød støysone. Samtidig bør du være lar over at Oslo kommuneplan 2030 opprinnelig innstilte på boligbygging i en meget stor andel av byens røde støysoner. (såkalte avvikksoner) Dette ble senere redusert. Men likevel har både Oslo og mange andre norske byer omfattende utviklingsplaner for å bygge boliger i rød støysone. Hvilke rettigheter har barn? [Se link](#) til mer informasjon

-----

Sveits: Støysvak asfalt gir 10 dBA mindre dekkstøy

Trafikkstøy forkorter livet. Hvorfor ikke bruke støysvak asfalt? En strekning i Sveits rapporterer 10 dBA støyreduksjon. På en motorveistrekning i i Sverige - europavei, fire felt, tungtrafikk, piggdekkbruk som i Norge - meldes det at man har oppnådd 6-7 dBA reduksjon gjennom 5 år. Denne strekningen har vært overvåket og grundig dokumentert mht til støy i denne perioden. Støyreduksjonen er den samme som om man hadde redusert trafikken med 75 prosent uten andre tiltak. I Paris har man lagt støysvak asfalt på en god de av ringveien. Der kjører det det 80 000 biler i døgnet. [Les mer og se filmen som viser støysvak asfalt.](#)

Større helserisiko ved støy, bl.a for noen typer kreft

I regi av Ljudcentrum ved Lund universitet i Sverige ble det sist vinter arrangert en tverrvitenskapelig konferanse om bomiljø, støy og helse (boende, buller och hälsa) i den svenske legeföreningens lokaler. Det var stor bekymring for helsekonsekvenser av svekket støyvern i det offentliges praktisering av støyregelverket. Det ble levert ny dokumentasjon om helserisiko selv ved støyeksponering på lavere nivå enn dagens støygrenser. Nyheten om sammenheng mellom støy og to typer kreftdiagnoser ble også presentert. [Les mer.](#)

III: Forsiden på Forsvarsbyggs forslag om senkede støykrav

Lempning av støykrav fører til flere støyplagete

I 2016 har Klima- og Miljødirektoratet areidet med et forslag som skal bidra til lempning i kravene til skytebaner. Formålet med dagens grenseverdier for støy på skytebaner i Teknisk forskrift 1442 for plan- og bygningsloven er å hindre skytestøy i en mengde som er skadelig for omgivelsene. Støysonene

Illustrasjonsfoto. Flere ganger i sommer brøt forsvaret forbudet mot lavflyvning over Jotunheimen nasjonalpark. I slutten av august sågar med fire fly samtidig. Saken er anmeldt.

Jotunheimen nasjonalpark: Forsvaret anmeldt for ulovlig lavflyging

Jotunheimen nasjonalpark er en naturperle som oppsøkes av mange. Undersøkelser viser at 9 av 10 nordmenn legger vekt på muligheten til å oppsøke stillhet når de drar ut i naturen. For å sikre dette har nasjonalparken en forskrift som klart setter grenser for lavflyging over naturparken. Forskriften er romslig i forhold til forsvarets behov - i 9 1/2 av årets måneder er det lov med lavflyging (under 300 m bakkeklaring). Men ikke mellom 1. juli og 15. september. Da er lavflyging forbudt av hensyn til fugler og dyr og de titusener av fjellvandrere som søker fjellets og sjelens ro. Dette forbudet ble brutt flere ganger av jagerfly denne sommeren, verst var det den 17. august da fire jagerfly boltret seg mellom fjelltoppene.

Derfor er forsvaret anmeldt for brudd på § 6 i loven om motorferdsel i utmark, og for brudd å nasjonalparkforskriften. [Les mer](#)

HØRINGSNOTAT
- FORENKLINGER I PLANDELEN AV PLAN- OG BYGNINGSLOVEN MV.

HØRINGSFRIST: 15. NOVEMBER 2015

PLANAVDELINGEN 5. AUGUST 2015

15/296

fungerer som båndlegging av arealer og hinder for skyteaktivitet. At dagens grenseverdier virker etter sin hensikt (båndlegging/reduere skytestøyskade) er ikke et argument for å senke beskyttelsen mot støy som dagens bestemmelser gir. Selv om Forsvarsbygg ønsker det. Det uttaler Norsk forening mot støy i en høringsuttalelse om Miljødirektoratets forslag om å redusere støyvernet ved skytebaner. Forslaget vil gi økte helseplager for tusenvis og er i strid med nasjonale politiske vedtak om å redusere støyplagen. Miljødirektoratets innstilling om dette har nå nådd Klima- og miljødepartementet. [Les mer](#)

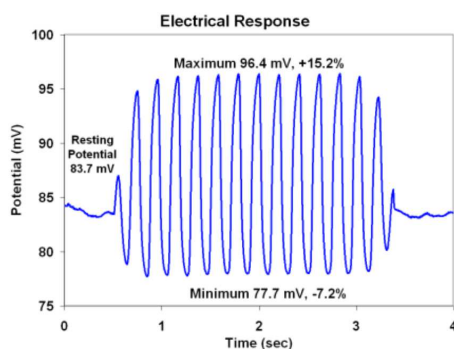
Idyll i Holmsbu, men herjet av støyforurensing hver weekend om sommeren fra utendørs musikkarrangement ute av kontroll. (foto: Wikimedia)

Støyskandale i Hurum

Tenk deg at du bodde i en idyll. Men slik at naboens kommersielle musikkarrangement gav støyoverskridelser 1000 ganger anbefalt grenseverdi på soverommet ditt om natten! Selv om du sov med vinduet lukket. 30 - 40 ganger i løpet av sommermånedene. Og at du har opplevd dette i åtte år, og at du og andre naboer gjentatte ganger har tatt dette opp med kommunen (som har ansvar etter forurensningsforskriften såvel som folkehelseloven). Vært i kontakt med kommunelege, etatssjef, rådmann og ordfører. Uten merkbar inngripen mot åpenbare brudd på bestemmelsene. Pushet på gjennom fylkesmann og sivilombudsmann. Først etter åtte år er det gjennomført støymålinger - som viser store overskridelser! [Les mer](#)

Nasjonale miljømål taper

I sin uttalelse til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsnotat om forenkling av Plan og bygningsloven, peker Norsk forening på støy mot en rekke forhold som vil svekke arbeidet for å realisere nasjonale miljømål. Begrunnelsene for forenklingene i høringsnotatet representerer kortsiktige mål: mindre ressursbruk og raskere fremdrift. Disse målene bør veies mot blant annet den årlige helsekostnad på ca 100 milliarder kroner, påført staten fra støy- og luftforurensning, og den fullstendige mangelen på oppnåelse av vedtatte nasjonale mål. Regjeringen må ta ansvar for den langsiktige planleggingen påkrevd i lovformålet, uansett kortsiktige hensyn. Gå til side med [link til uttalelse](#).

Figuren viser elektriske svingninger fra et område i det indre øre, som er stimulert av infralyd som «vi ikke hører». I hver ende av kurvediagrammet ser du dette øreområdets hvileposisjon. Deretter ser du at det settes i gang kraftige svingninger i takt med at infralyden passerer, før øret igjen faller til ro. (ill. prof Alan J. Salt)

Støy du ikke hører kan likevel skade deg!

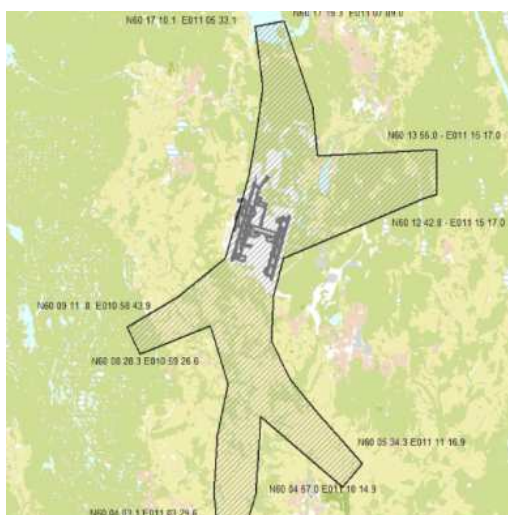
Den offentlige begeistringen i februar rundt lanseringen av Europas største landbaserte vindmøllepark på Fosen i Trøndelag, gjør det aktuelt å minne om miljøkonsekvenser av støy fra vindmøller. Store vindmøller skaper støy på veldig lave, hørbare frekvenser (lavfrekvent) eller tilogmed

Godt trekk å annonsere på Støyforeningens nettsider

Støyforeningen driver

nettstedene www.stoyforeningen.no og www.stoysvakedekk.no, med 8 - 12 000 besøk pr. måned. De som besøker oss, har stor interesse for utfordringer og løsninger knyttet til samfunn, samferdsel, støy, helse, bomiljøer og lydmiljøer. Har du produkt, tjeneste eller arrangement som skal ha oppmerksomhet, er annonsering hos oss rimelig og lønnsomt. Send epost merket Annonse til post@stoyforeningen.no.

Ny støyforskrift for OSL - stor skepsis til høringen

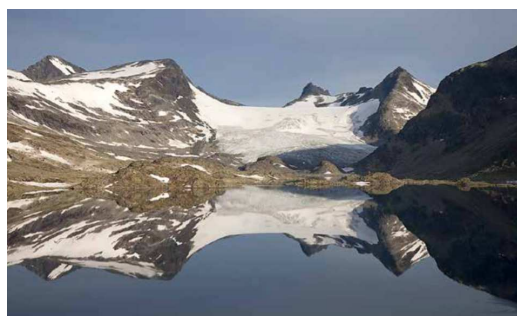
Sist vinter fastsatte Luftfartstilsynet ny støyforskrift for OSL Gardermoenn. Den trådte i kraft 26. mai. Den nye forskriften byr på lite nytt, bortsett fra at Avinor hver måned skal utarbeide en støyrapport fra driften. Forhåpentligvis disiplinierende. Det

så lave frekvenser at de ikke kan høres av det menneskelige øret (infralyd). Selv om infralyd ikke høres, kan den likevel skade helsen!

Det hevder forsker, professor Alec N. Salt ved Washington University i St. Louis i Missouri, USA. Sammen med andre forskere har han publisert en rekke artikler om heseisiko med infralyd. Se omfattende informasjon på [dette nettstedet](#)
[Les mer](#)

Kan vi forandre verden uten å forandre?

Naturfilosofisk seminar inviterer sammen med Den norsk Turistforening til et seminar om det grønne skiftet. Naturfilosofisk seminar ønsker å drøfte vårt forhold til naturen og til naturvennlig utvikling. Seminaret har til hensikt å gi mennesker med ulike tilnærminger og holdninger til natur og naturforståelse en møteplass for utveksling av ideer. Ved å skape et tverrfaglig forum blir forskjellige sider ved forholdet mellom natur og kultur belyst - og de spørsmål om verdier og forvaltning dette reiser. Påmelding innen 7. november. [Les mer og se programmet](#)

[follow on Twitter](#) | [friend on Facebook](#) | [forward to a friend](#)

Ikke medlem av Norsk forening mot støy? Om du vil, kan du melde inn deg selv eller din virksomhet, bedrift eller forening på [denne linken](#).

Copyright © 2016 Norsk forening mot støy, All rights reserved.
Bruk gjerne stoffet med kildeangivelse.
Editor: Ulf Winther
epost: ulf@stoyforeningen.no
www.stoyforeningen.no

www.stoysvakedekk.no

har vært uttrykt sterk skepsis til høringsgrunnlaget for den nye forskriften. Blant annet var sammenhengen mellom flystøy og helseisiko svært mangelfullt belyst. [Les mer.](#)

Forskning viser at fosteret har det best om mor unngår høy lyd. Foto: Wikimedia Commons

Gravid? Støy kan skade fosteret

Kvinner bør ikke utsettes for kraftig støy under graviditeten. Det øker risikoen for hørselsskader hos barnet. I miljøer med kraftig støy på arbeidsplassen (>85 dBA som gjennomsnitt) øker faren for hørselsskader med 80 %, viser en studie ved Karolinska Institutet av over 1,4 mill. mennesker, født 1986–2008 i Sverige. I praksis vil det si at gravide ikke bør arbeide på steder hvor støyen er så sterk at en må eller bør bruke hørselsvern. Diskoteker og andre steder med øredøvende musikk, oljebransjen og bygg og anlegg er arbeidsplasser hvor slik støy forekommer. [Les mer.](#)

[unsubscribe from this list](#) | [update subscription preferences](#)

This email was sent to ulf@stoyforeningen.no
[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)
Støyforeningen · Ekebergveien 1A, · Oslo, Oslo 0192 · Norway

MailChimp